

Zmiana obowiązków banku w egzekucji z rachunku bankowego (wybrane zagadnienia)

Ustawą z 11.09.2019 r.¹ dokonano nowelizacji zasad prowadzenia egzekucji i wykonywania zabezpieczenia z wierzytelności z rachunku bankowego. Istnieje potrzeba przeanalizowania wybranych problemów wynikających z wprowadzonych zmian z punktu widzenia banku. Bank jest nie tylko dłużnikiem zajętej wierzytelności, ale także podmiotem realizującym obowiązki publicznoprawne w postępowaniu egzekucyjnym. Nowe regulacje dotyczą zarówno egzekucji sądowej, jak i administracyjnej². Należy zwrócić uwagę, że zmiany wchodzą w życie w różnych terminach.

WOJCIECH ZRĘDA

Problematyka wykonywania przez bank zajęcia i zabezpieczenia z wierzytelności dłużnika (zobowiązanego) z rachunku bankowego jest złożona. Nie wynika to jednak ze szczególnie skomplikowanej treści przepisów prawnych. Trudności powoduje przede wszystkim wadliwa, w mojej ocenie, praktyka zamieszczania regulacji prawnej w wielu ustawach. Zasady prowadzenia tego sposobu egzekucji unormowano bowiem nie tylko w k.p.c. i u.p.e.a. Znajdziemy je także np. w prawie bankowym³, przepisach dotyczących zakładów pracy chronionej⁴, regulacji funduszu socjalnego⁵.

Mimo że: „Egzekucja z rachunku bankowego jest szczególnym rodzajem egzekucji z wierzytelności”⁶, to ustawodawca swobodnie i przemienne operuje pojęciami „egzekucji z rachunków” lub ze „środków pieniężnych”. Tytułem przykładu należy zauważyć, że zgodnie z art. 890 § 1 k.p.c. zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego dłużnika jest dokonane z chwilą doręczenia bankowi **zawiadomienia o zakazie wypłat** z tego rachunku.

¹ Ustawa z 11.09.2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2070), dalej: „ustawa z 11.09.2019 r.” lub „ustawa zmieniająca”.

² Ustawa z 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1438, ze zm.), dalej: „u.p.e.a.”.

³ Art. 54-54b, art. 62d p.b. ustawy z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2357, ze zm.), dalej: „p.b.”.

⁴ Art. 33 ust. 3b ustawy z 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 426).

⁵ Art. 12 ust. 2 ustawy z 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1352, ze zm.).

⁶ M. Romańska, O. Leśniak, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne*, Warszawa 2016, s. 920.